

fredsstillende afgørelse, når sagen er kørt færdig i ankesystemet, må vi sætte os sammen og kigge på situationen. Det er fair nok, det tilbud tager vi imod, og det er vi parat til.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Med hensyn til bemærkningerne om, hvad en minister skal gøre, på hvilken måde hun skal gøre det, og specielt hvornår hun skal gøre det, er det faktisk min opfattelse, at det ikke er særlig hensigtsmæssigt at tage initiativer i en konkret sag, så længe sagen ikke har fundet sin endelige afgørelse, og det har denne sag ikke.

Det har ikke noget at gøre med, at jeg sidder på min dertil indrettede flade og ikke gør noget og ikke vil løse sagerne.

Det handler faktisk om sådan en almindelig retlig orden i tingene, nemlig om, at man ikke skal ændre en lov, før man har et billede af, om der nu også er behov for at ændre den.

Det er det, jeg har givet udtryk for lige siden i sommer – eller måske var det i efteråret – hvor denne her sag startede. Det er også det, jeg har givet udtryk for her ved denne lejlighed, og jeg vil gerne så ved afslutningen af denne debat her efterhånden sent fredag eftermiddag sige, at når sagen har fundet sin endelige afgørelse i ankesystemet, så er der god grund til at kigge på den og se, hvad man kan gøre for at ændre noget, der forekommer at være u hensigtsmæssigt.

Men hr. Jes Lunde må medgive mig, at det er første gang i nyere tid, at partier, der repræsenterer højrefløjen, sætter spørgsmålstejn ved, om reglerne er for slappe eller for stramme.

Vi har så i dag fået lejlighed til at få løftet en lille flig for, at man måske også kan påvirke tingene på en lidt bredere måde i forhold til sanktionsbestemmelserne, og det medvirker jeg meget gerne til.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

19) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 69:

Forslag til folketingsbeslutning om regelforenkling gennem ændringer på arbejdsmiljøområdet.

Af Brian Mikkelsen (KF) og Charlotte Antonsen (V) m.fl.

(Fremsat 14/11 97).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Dette må jo være en sag, der ligger forslagsstillerne meget på sinde, for nu, hvor forslaget, som er stillet af Venstre og De Konservative, er til første behandling – godt nok ca. 3 minutter over halvfjere en fredag eftermiddag – er der ikke nogen af forslagsstillerne til stede i salen. Hvis det havde været et ministerforslag, havde formanden for Folketinget været nødt til at suspendere mødet. – Nå, nu kom der én, der repræsenterer et af forslagsstillerpartierne; så kan vi måske gå i gang med debatten.

Jeg vil godt sige, at jeg er enig i, at der bør luges ud i reglerne, så at overflødige regler fjernes, og regeringen har også fortsat som målsætning at lette de administrative byrder for virksomhederne; men det er vigtigt at understrege, at det ikke er alle de administrative byrder, der pålægges virksomhederne, som kan eller skal fjernes. Der er faktisk områder, hvor der er behov for en regulering, og der er nogle områder, hvor der er behov for regulering på et lidt mere konkret plan end andre steder. Og da det her forslag handler om arbejdsmiljøområdet, så må jeg sige, at det jo er et område, der også handler om at sikre menneskers liv og helbred, og dér vil jeg godt sige, at her vejer menneskers liv og helbred tungere end en eventuel regelforenkling.

De synspunkter, der anføres i bemærkningerne til forslaget, er i meget vidt omfang en gentagelse af de synspunkter, som forslagsstillerne fremførte i foråret, da vi vedtog opstramningerne i arbejdsmiljøloven. Og jeg vil så godt for en ordens skyld, nu hvor vi igen skal i gang med en arbejdsmiljødebat – og for min skyld meget gerne i mange timer, for jeg synes, det er en vigtig sag – fremhæve, at der faktisk sker mere end 60.000 arbejdsskader om året, og det

taler faktisk for, at vi skal have en effektiv og systematisk arbejdsmiljøindsats på virksomhederne, for det er jo dér, arbejdsskaderne sker.

Det var bl.a. i lyset af dette tal, altså de 60.000, at vi i foråret foreslog – og også fik flertal i Folketinget for – at stille krav om, at alle arbejdsgivere skal udarbejde en skriftlig arbejdspladsvurdering, men også at arbejdsgiverne har metodefrihed med hensyn til, hvordan man så i øvrigt gerne vil gøre det på den enkelte virksomhed, så det passer bedst muligt og mest hensigtsmæssigt ind i virksomhedens kultur.

Vi har jo også allerede i dag regler, der siger, at man skal lave en skriftlig arbejdspladsvurdering – og det er især de BST-pligtige virksomheder, som er omfattet af den bestemmelse – og derudover er der mange virksomheder, som frivilligt har valgt at skrive det ned, som de snakker med deres medarbejdere om, når de går rundt på virksomheden og mærker, hvordan temperaturen er i virksomheden, når det drejer sig om arbejdsmiljø.

Så den skriftlige arbejdspladsvurdering skal faktisk nok betragtes som en systematisering af det arbejde, der allerede i dag foregår efter de gældende regler, og der er mange virksomheder, der gør det, uden at de nødvendigvis er forpligtet til det.

Jeg synes, at kravet om en skriftlig arbejdspladsvurdering er et rigtigt og godt krav. Jeg ser ikke, at der er voldsomt store administrative konsekvenser ved det. Jeg ser det som et udtryk for en systematisering af arbejdsmiljøarbejdet.

Og virksomhedernes eget arbejdsmiljøarbejde er jo omdrejningspunktet i arbejdsmiljøindsatsen. Det er alle enige om, lige så vel som man også er enige om, at det er vigtigt at sikre, at virksomhederne får den nødvendige bistand til at sørge for, at arbejdsmiljøet er godt nok.

Derfor har jeg sådan set meget svært ved at forstå det her forslag, for det lægger jo op til, at virksomhederne ikke skal have sikkerhed for, at den BST-virksomhed, som de jo skal bruge i deres arbejdsmiljøarbejde, skal have en kvalitetssikring. Vi synes sådan set, at virksomhederne fortjener, at de bedriftssundhedstjenester, der skal yde service til virksomhederne, også er af en vis kvalitet.

Der er så også tale om en sænkning af grænsen for, hvornår sikkerhedsarbejdet skal organiseres, og om indførelse af et nyt grundmodul for nye medlemmer af sikkerhedsorganisationen.

Der synes jeg, at det forslag, som vi vedtog i foråret, er godt – også i den sammenhæng – for derved får flere virksomheder mulighed for at vælge sikkerhedsrepræsentanter, der så kan få en fornuftig uddannelse, og opbygge en sikkerhedsorganisation, der kan virke bedre. Det er faktisk noget, som ikke nødvendigvis er en belastning for virksomhederne – måske nok for de virksomheder, der definerer det gode arbejdsmiljø som et problem, men ikke for de virksomheder, der definerer arbejdsmiljøet som noget, der er godt, noget, som giver en fremtidssikring af deres virksomhed.

Ved de ændringer, vi vedtog i maj måned, har vi jo specielt lagt vægt på, at arbejdsmiljøarbejdet skulle tage sit udgangspunkt på brancheniveau. Og det er korrekt nok, at der er tale om en ny planprocedure med mål- og rammestyring, ligesom vi har på andre områder, hvad jeg synes er utrolig betydningsfuldt.

Jeg ved godt, at organisationerne – og det er jo mest Dansk Arbejdsgiverforening – har været imod det med mål- og rammestyningen, og jeg kan så forstå, at Venstre og De Konservative har taget Dansk Arbejdsgiverforenings synspunkt til sig i denne her sag. Det har man jo ikke gjort i sager, vi har behandlet tidligere i dag – for nu at tænke bare et par timer tilbage i debatten – men i denne her sag har man altså været bydreng for Dansk Arbejdsgiverforening på en – synes jeg en ret så ucharmerende måde.

For det, Arbejdsgiverforeningen jo siger omkring mål- og rammestyning, er, at jeg som arbejdsminister – med ansvar over for Folketingets beslutninger – alene har ansvar for de økonomiske midler, som bliver afsat via finansloven.

Men jeg har jo en klar forpligtelse til at angive retningslinjer for, hvad pengene skal bruges til. Der er jo ikke tale om, at man i det mål- og rammestyrede system vil blande sig i, hvad organisationerne i øvrigt selv har lyst til at lægge oveni. Der er tale om, hvorvidt penge afsat på finansloven bare skal gives til organisationerne uden mål og med, så man siger: Værsgo, her er 80 mio. kr., eller om man måske fra Folketingets side er lige så optaget af, at disse penge går til nogle af de arbejdsmiljøtiltag, som er vigtige og nødvendige.

Og det er heller ikke sådan, at planproceduren, som den nu lidt ufolkeligt kaldes, skal bruges på den måde, at arbejdsmarkedets parter og brancherne ikke skal være medinvolverede, skal komme med forslag. Kommer forslagene

entydigt fra organisationerne, ja, så vil det jo være helt oplagt for ministeren i meget høj grad at følge de forslag, som parterne er enige om, al den stund partssamarbejdet jo rent faktisk spiller en meget væsentlig rolle i arbejdsmiljøarbejdet.

Forslagsstillerne har tilsyneladende ikke øje for, at det både konkurrencemæssigt og samfundsmæssigt er en særdeles god investering at sikre et godt arbejdsmiljø ude på arbejdspladserne, og forebyggelse er også i denne sammenhæng en god forretning. Lige så vel som forebyggelse i sundhedssektoren er en god forretning, så er forebyggelse i arbejdsmiljømæssig henseende faktisk også en ganske god forretning.

Et godt arbejdsmiljø er jo også en af forudsætningerne for, at virksomhederne kan fastholde deres arbejdskraft, og det kan også have en betydning for rekruttering af ny arbejdskraft.

Jeg vil godt sige, at det er meget dyrt for samfundet, hvis virksomhederne ikke tager de nødvendige initiativer. Arbejdsgiverne betaler jo ikke de langsigtede omkostninger ved, at deres medarbejdere nedslides, eller at folk må gå på førtidspension i en meget ung alder. Det er faktisk noget, som vi alle sammen bidrager til.

Og det er jo, som jeg sagde indledningsvis, sådan, at antallet af arbejdsskader desværre viser, at der er meget langt igen, før vi har et godt arbejdsmiljø. Mange arbejdsgivere, og for den sags skyld også mange lønmodtagere, tager ikke arbejdsmiljøet tilstrækkelig alvorligt, og derfor syntes jeg faktisk, det var nødvendigt i foråret – ligesom et flertal her i salen syntes det – at stramme op på lovgivningen, så vi kunne give et signal til både arbejdsgiverne, som jo har ledelsesansvaret, og lønmodtagerne om, at de skal tage arbejdsmiljøet alvorligt.

Så alt i alt: Jeg synes, at de beslutninger, vi traf i foråret, er fornuftige og gode, og jeg må afvise dette forslag, som stort set betyder, at vi går tilbage til den tidligere arbejdsmiljølov, som er 20-25 år gammel, og som kendsgerningerne jo altså har dokumenteret ikke var tilstrækkelig stram og dynamisk til at sikre os imod, at tusindvis af mennesker kom til skade på deres arbejdsplads.

Poul Erik Dyrland (S):

Da vi startede den her debat, var der jo ikke nogen af forslagsstillerne til stede i salen. Det undrede mig lidt, men jeg blev så enig med mig

selv om, at de formentlig stod i en eller anden krog og skammede sig.

Jeg må ærligt indrømme, at da jeg læste det her forslag første gang, kom jeg noget i vildrede, og det hænger selvfølgelig sammen med, at ved den type forslag plejer vi jo ellers at se Venstre og De Konservative gå hånd i hånd med den yderste højrefløj, men det er jo ikke tilfældet i denne her sag. Og det må jeg da ærligt indrømme, at jeg har spekuleret meget over, hvad det her handler om.

Men jeg mener selv, at jeg har fundet svaret på det, nemlig at når Venstre og De Konservative i den her sag ikke har kunnet slå pjalterne sammen med den yderste højrefløj, så er det, fordi den yderste højrefløj ikke bryder sig så meget om organisationer og formentlig heller ikke om Dansk Arbejdsgiverforening. Ja, jeg ved det ikke.

Jeg har i hvert fald stillet mig selv nogle spørgsmål i den her sag.

Er der tale om, at V og K med dette forslag forsøger at redde Dansk Arbejdsgiverforening ud af den knibe, som DA selv har sat sig i ved sin boykot af arbejdet i Arbejdsmiljørådet? Og er det sådan, at dette her nu også skal være et genbrugsforslag indtil den dag, DA finder ud af at melde sig ind i Arbejdsmiljørådet igen og deltage i arbejdet? Eller er der blot tale om, at V og K går DA's ærinde? Eller er der tale om den sædvanlige ligegyldighed og uansvarlighed og kynisme, som V og K lægger for dagen, når der er arbejdsmiljø på dagsordenen?

Jeg er kommet til den ganske klare konklusion, at der er tale om en kombination af alle disse spørgsmål, og svaret må set med mine øjne ganske klart være: Ja, det er disse ærinder, V og K er ude i! Jeg synes, det er rystende. Jeg synes også, det er skammeligt, at partier, som hver eneste dag påstår, at de er ansvarlige partier, kan finde på at fremsætte et sådant forslag. Jeg skal ikke anfægte deres ret til det. Omvendt kan man konkludere, at der overhovedet ikke er hold i påstanden om ansvarlighed, og jeg synes, at V og K selv leverer beviset med dette forslag.

Et ansvarligt flertal i Folketinget vedtog i foråret en lang række gode, fornuftige ændringer af arbejdsmiljøloven. Jeg skal for god ordens skyld indskyde, at V og K ikke var en del af dette ansvarlige flertal. Arbejdsministeriet og arbejdsmarkedets parter – undtagen DA i Arbejdsmiljørådet – er nu i fuldt sving med at udmønte de beslutninger, som Folketinget har

truffet. Der er meget, der skal omsættes i praksis. Arbejdet går godt og skrider hastigt fremad; det er de meldinger, jeg får. Det er det arbejde, man nu vil vælte med den begrundelse, at der pålægges arbejdsgiverne nye store byrder. Det siger man åbent uden at forholde sig til, hvilke byrder erhvervslivet pålægger samfundet, fordi arbejdsmiljøet er alt for dårligt. Ikke under 25 mia. kr. lyder regningen på. Jeg ved godt, at dette argument overhovedet ikke tæller hos V og K. I de to partier er man fuldstændig lige glade med, hvad det koster samfundet, når bare arbejdsgiverne kan få lov til at svine med arbejdsmiljøet.

Dette forslag burde være forbigået i fuldstændig tavshed. Jeg synes simpelt hen, det er for pinligt. Man kan ærgre sig over, at så få uden for Christiansborgs tykke mure opdager, hvad V og K går og laver herinde en gang imellem. Der er dog én ting at glæde sig over: Vi skal snart ud i en valgkamp, og så får vi rig lejlighed til at fortælle folk, hvordan V og K spiller hasard med folks helbred og samfundets penge.

Det er vel overflødigt at sige det, men jeg gør det nu alligevel, for at ingen skal være i tvivl: Socialdemokratiet kan selvfølgelig ikke støtte sådan noget makværk som dette her.

Flemming Oppfeldt (V):

Jeg skal over for Socialdemokratiets ordfører og ministeren beklage, at jeg kom 10 sekunder for sent til denne her debat. Det kom lidt bag på mig, at Socialdemokratiet var begyndt at bevæge sig så hurtigt.

Jeg vil på vegne af Venstres ordfører, fru Charlotte Antonsen, der desværre ikke kan være til stede, fremføre følgende synspunkter:

I foråret gennemførte regeringen med venstrefløjens hjælp en omfattende ændring af arbejdsmiljølovgivningen, der bureaukratiserer og besværliggør virksomhedernes arbejde med at sikre et godt arbejdsmiljø på de enkelte virksomheder. Med dette forslag ønsker Venstre og Det Konservative Folkeparti at rette op på regeringens fadæse. Vi ønsker først og fremmest at neutralisere beslutningen fra foråret. Vi vil ophæve den obligatoriske skriftlige arbejdspladsvurdering. I virkelighedens verden foretager den almindelige gode arbejdsgiver stort set hver eneste dag en arbejdspladsvurdering, når han eller hun tilrettelægger arbejdet i et samarbejde med sine medarbejdere. Hele proceduren

foregår blot uden papir. Det er betontænkning, og det er en mistænkeliggørelse af seriøst arbejdende virksomheder, når arbejdsministeren tilsyneladende mener, at intet fremskridt skal ske, uden at man skal skrive det op. Hvis arbejdsministeren havde haft ret, så ville vi i virkeligheden aldrig nogen sinde have oplevet den industrielle vækst i Danmark.

I Venstre og Det Konservative Folkeparti ønsker vi at liberalisere bedriftssundhedstjenesten. Der er overhovedet ingen opbakning til ministeren fra virksomhederne og de mindre BST-enheder til de synspunkter, der er i det foreliggende udkast til bekendtgørelse vedrørende BST, som er en konsekvens af den nye lov. Ministeren bedes i den forbindelse svare på, om det er korrekt, at standardiseringsinstitutionen DANAK over for Arbejdstilsynet har oplyst, at det vil koste hver af landets 118 BST-enheder 50.000-100.000 kr. at blive certificeret. Og vil ministeren bekræfte, at der hertil skal lægges enhedernes egne udgifter til konsulentbistand m.v. samt et gebyr på 6.000 kr. i forbindelse med ansøgningen om godkendelse til Arbejdstilsynet? Det bliver et samlet beløb på omkring 15 mio. kr., der skal trækkes ud af selv arbejdsmiljøarbejdet.

Det næste punkt er et ønske om at afskaffe ministerens nye lave grænse for, hvornår der skal etableres en sikkerhedsorganisation. Her skulle regeringen næsten have lov til at føre denne mindre hensigtsmæssige beslutning ud i livet og så efterfølgende høre reaktionen fra alle de mindre forretnings- og næringsdrivende, der skal sende to medarbejdere på et 37-timerskursus, som slet ikke vil kunne holde dem fangen i så lang tid. Kursuset koster tid og penge, hvortil kommer løntab, rejseomkostninger m.v. Det allerværste ved beslutningen er, at arbejdsmiljøarbejdet vil blive ugleset, fordi ministerens krav skyder langt over målet. Medarbejderne vil komme demotiverede hjem fra kurset.

Som det sidste skal nævnes, at vi med forslaget ønsker at fjerne ministeren fra indblanding i arbejdsmarkedets parters sager. Den oprindelige idé i lovændringen fra foråret om at lægge mere ansvar ud i brancherne er sådan set god, men ministeren skal blande sig udenom og lade parterne og branchen selv løse deres problemer. Ministeren og Arbejdstilsynet skal administrere lovene. Til gengæld skal parterne have frihed til selv at løse deres egne opgaver.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Jeg har lidt svært ved at komme i gang, når man tænker lidt dybere over, hvad hr. Oppfeldt her står og siger: I virkelighedens verden foretager den gode arbejdsgiver hver evig eneste dag en APV ude på sin virksomhed. Det lyder smukt sådan tæt under jul. Jeg er faktisk ikke engang i stand til at anfægte det. Men kan hr. Oppfeldt så ikke give Folketinget en saglig og fornuftig begrundelse for, hvorfor vi skal have 15.000 anmeldte arbejdsskader hvert evig eneste år og 50.000 arbejdsulykker? Kom med en forklaring på det, hr. Oppfeldt.

Egentlig kan det også undre mig, at man nu gerne vil have ændret forslaget om uddannelse af sikkerhedsrepræsentanter. Det var ikke noget problem, da vi vedtog lovforslaget i foråret. Da handlede det om arbejdsministerens indflydelse på systemet og ikke andet. Det var det, man var imod dengang. Hvorfor er det nu lige pludselig blevet en sag? Hvem er det, der nu pludselig er kommet og har beklaget sig over det her til V og K, så de igen farer i pennen?

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Vi er meget interesseret i at få begrænset antallet af arbejdsskader. Vi ønsker bare at gøre det uden bureaukrati. Vi vil godt være med til, at man får et udbygget samarbejde på arbejdspladserne for at sikre et godt arbejdsmiljø. Sådan har det i øvrigt fungeret i lang tid. I år faldt de samlede udbetalinger og erstatninger til arbejdsskader med 15 pct. i forhold til 1996, så der sker da noget derude. Og det kan man gøre mere ubureaukratisk end med det forslag, der ligger i dag. Med det forslag, der ligger nu, og når det bliver ført ud i livet, vil vi bare føre flere penge over til papir, hvor vi kunne have gjort noget for arbejdsmiljøet.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Formanden må undskylde, at jeg trækker tiden en lille smule ud. Men, hr. Oppfeldt, det var ikke det, jeg spurgte om. Jeg anfægter ikke, at det er så rosenrødt, som hr. Oppfeldt her står og siger, men kom nu med den forklaring på, hvorfor vi har 15.000 arbejdsskader og 50.000 arbejdsulykker. Kom med den, hr. Oppfeldt! Det er sniksnak, man leverer her fra talerstolen, når man kan stå og sige, som hr. Oppfeldt lige har gjort.

Anne Baastrup (SF):

Venstre og De Konservative kræver nu omkamp om forårets arbejdsmiljølovgivning. Med den interesse for sagen, som forslaget afspejler, kan det unægtelig undre, at de to partier ikke gik mere seriøst ind i de mange forhandlinger, der gik forud for forårets lovgivning. Som oppositionsparti har SF selvfølgelig en udstrakt forståelse for, at Venstre og De Konservative som oppositionspartier kræver omkamp om tabte slag, men i denne sag er der ikke bare tale om en fornyet debat. SF har også stor forståelse for de politiske partier, der fører bevægelsers og organisationers synspunkter frem i Folketinget, når man er enig med dem. SF samarbejder aktivt med fagbevægelser, miljøorganisationer osv., og det fører ofte til parlamentariske SF-udspil.

Men i denne sag er det ikke det, Venstre og De Konservative gør. Venstre og De Konservative er ikke blot bydrengene for Dansk Arbejdsgiverforening, de er ikke blot parlamentariske støtter til Dansk Arbejdsgiverforenings udenomsparlamentariske faglige kamp og krav på arbejdsmarkedet. Nej, denne gang har Venstre og De Konservative ladet sig spænde for Dansk Arbejdsgiverforenings åbenlyst antidemokratiske vogn.

Da Folketinget vedtog arbejdsmiljøreformen i foråret, valgte Dansk Arbejdsgiverforening i fornærmelse at indlede en boykot af landets vedtagne lov ved at gå ud af en række arbejdsmiljøorganer, hvor loven foreskrev, at de skulle sidde og arbejde. Nu bakker Venstre og De Konservative denne antiparlamentariske kamp op, en værdig sag ikke mindst for De Konservative, der ellers nok plejer at mene, at lov skal holdes.

Det havde klædt Venstre og De Konservative bedre, hvis de i stedet havde arbejdet for at få Dansk Arbejdsgiverforening med tilbage i det praktiske arbejdsmiljøarbejde mellem parterne på linje med de øvrige arbejdsgivere fra bl.a. landbruget, den offentlige sektor og finansområdet.

SF kan naturligvis ikke deltage i Venstres og De Konservatives aktion.

Vibeke Peschardt (RV):

I Det Radikale Venstre har vi det sådan, at når vi går ind i en forhandling og forhandler et resultat – og det er her arbejdsmiljøloven fra maj, jeg taler om – så står vi naturligvis ved det. Vores erfaringer med Venstre og De Konserva-

tive fra forårets forhandlingsforløb var, at de ikke for alvor var interesseret i at nå et resultat, men derimod alene ønskede at forhale forhandlingsforløbene. Fra starten var Det Radikale Venstre meget interesseret i en liberalisering af BST, og vi var ikke særlig forhippede på at få sikkerhedsorganisationer i helt små virksomheder ned til fem personer. Men der var ingen vilje hos V og K til at gøre noget aktivt i de forhandlinger.

Man kan også sige det sådan, at arbejdsgiversiden her i salen, hvis man kan tale om det, var gået totalt i baglås, og det til trods for at vi her i landet bruger 25 mia. kr. om året på følgerne af et dårligt arbejdsmiljø. Men det er selvfølgelig også statskroner eller skattekroner. Det er den danske velfærdsmodel til fri afbenyttelse for både offentlige og private arbejdsgivere. Arbejdsmarkedet nedslider, skatteborgerne betaler. Det er det, vi kalder kortsigtet tænkning.

Vi står bag det forlig, vi indgik med SF og Enhedslisten i foråret, og vi kan ikke støtte forslaget.

Bruno Jerup (EL):

Da vores ordfører, fru Jette Gottlieb, ikke kan være til stede, skal jeg fremføre vore synspunkter.

De borgerliges forslag går stort set ud på at afskaffe de forbedringer, som venstrefløj, herunder Enhedslisten, fik ind i arbejdsmiljølovgivningen sidste forår, og det er vi naturligvis imod. Der er ikke tale om regelforenklning, men tværtimod om at fjerne nogle tiltag, som vil have en reel mulighed for at forbedre arbejdsmiljøet på de danske arbejdspladser, hvis de får tid til at virke.

Arbejdsulykkerne er fra 1993 til 1996 steget med 5.000 svarende til ca. 10 pct., mens de registrerede arbejdsbetingede lidelser er nogenlunde uændret, godt 15.000 pr. år. Det er især butiksområdet, rengøring og servicearbejde, der sammen med undervisning og institutionsarbejde står for stigningen. Netop her finder vi de små virksomheder, som ofte bliver betegnet som ufarlige. Virkeligheden viser altså, at også i den type virksomheder kommer ansatte til skade, bliver invalideret eller nedslidt. Derfor er det et stort fremskridt, at man nu kan vælge sikkerhedsrepræsentant også på arbejdspladser med fem ansatte, sikkerhedsrepræsentanter, der i langt højere grad vil sætte fokus på arbejdsmiljøet.

Desuden er det fint, at man på alle virksomheder skal lave skriftlige arbejdspladsvurderinger, og at der stilles skærpede krav til bedrifts-sundhedstjenestens kvalitet. Vi er absolut ikke tilhængere af mere bureaukrati, men vi er af den opfattelse, at de nævnte ordninger reelt kan føre til bedre arbejdsmiljø.

Beslutningsforslaget handler ikke om arbejdsmiljø. Det handler om at afskaffe eller begrænse lønmodtagernes mulighed for at få indflydelse på miljøet på deres egen arbejdsplads.

Det er korrekt, at loven har betydet en vis merudgift for erhvervslivet, men sammenlignet med de 23 mia. kr., som arbejdsskader hvert år koster samfundet, er der tale om en meget begrænset dækning.

Som sagt afviser Enhedslisten beslutningsforslaget fra Venstre og De Konservative.

Vibeke Kiil (CD):

Der skulle nødvendigvis være nogen tvivl om, hvad CD's mening er om denne sag. Hvad nytter det at forenkle på Erhvervsministeriets område, når Arbejdsministeriet blot lægger endnu flere unødvendige byrder på virksomhederne? Det kan virke som en håbløs kamp mod det administrative bøvvl.

CD's holdning i denne sag er klokkeklar: Der skal slås ned på de virkelige syndere, men så skal de virksomheder, der har tingene i orden, ikke belemres unødigt.

Lad mig gentage CD's idé om, hvordan indsatsen skal målrettes:

Hvis man opdeler virksomhederne, er der først dem med viljen og evnen til at lave et bedre arbejdsmiljø. De skal have lov til at være i fred. De skal ikke kontrolleres unødigt, hvis de har tingene i orden. Så er der dem med viljen, men ikke evnen, og de skal have rådgivning. Og de virksomheder, der hverken har evnen eller viljen, skal vi naturligvis være efter. Det er dem, vi skal koncentrere os om i stedet for at bruge kræfterne på dem, der i forvejen har tingene i orden.

CD mener ikke, at loven om arbejdsmiljøorganisering fra i fjor lever op til en målrettet indsats. De fleste elementer i det beslutningsforslag, der er til behandling i dag, kan CD derfor støtte.

Formanden:

Hr. Brian Mikkelsen som ordfører for forslagsstillerne.

Brian Mikkelsen (KF):

Indledningsvis vil jeg godt takke for bemærkningerne, som bestemt ikke alle sammen var positive og velvillige, men jeg vil godt have lov til at kommentere dem og forklare lidt om substansen i forslaget.

Ministeren og den socialdemokratiske ordfører kaldte V og K bydreng for Dansk Arbejdsgiverforening, og det var en rystende oplevelse for den socialdemokratiske ordfører at læse forslaget. Jeg synes nu nok, når jeg hører sådan en tale både fra ministeren og den socialdemokratiske ordfører, at de bør tænke sig om igen, før de kommenterer på en sådan måde.

Vi har fra K's og V's side arbejdet meget seriøst med dette forslag. Vi har haft nogle ret klare, markante holdninger til arbejdsmiljøproblematikken. Vi vil have løst de problemer, der er. Vi accepterer ikke de mange ulykker, men vi vil selvfølgelig helst lave en ordning i et samspil med virksomhederne. Hvis man ikke gør det i et samspil med virksomhederne, hvis man gør det konfrontatorisk, løser man ikke nogen problemer. Det er vores budskab.

Vi kunne jo med lige så god ret ryste på hovedet af det socialdemokratiske forslag, der blev vedtaget, og andre os over, at et midterparti som Det Radikale Venstre kunne støtte sådan et forslag, som er decideret arbejdsgiverfjendsk, men vi har valgt den saglige linje.

Derfor vil jeg ikke bruge så megen tid på at kommentere bemærkningerne fra ministeren og fra den socialdemokratiske ordfører, men snarere gå ind i selve substansen i forslaget, der jo trods alt er vigtigere end de polemiske bemærkninger, som er kommet.

Jeg vil også takke for bemærkningerne fra SF's ordfører, fru Anne Baastrup, som havde forståelse for et oppositionspartis vilkår og arbejdsmetoder, men som ikke var enig i forslaget. Det er jo også fair nok.

Jeg vil også sige tak til den radikale ordfører, som underligt nok fremførte præcis de samme holdninger til arbejdsmiljøspørgsmålet, som vi har fremført fra K's og V's side også under forårets forhandlinger, og som efterlyste en forhandlingstilvillighed og en forhandlingsevne under forhandlingerne.

Nu hørte jeg ikke særlig meget til den radikale ordfører og Det Radikale Venstre under de forhandlinger. Der var ikke megen støtte til de krav, vi havde, om, at BST-systemet skulle liberaliseres endnu mere. Det hørte jeg ikke en eneste gang og heller ikke noget om, at det er store

byrder, man lægger på arbejdsgiverne; men det er selvfølgelig interessant at høre det fra talerstolen.

Jeg vil takke mange gange for CD's bemærkninger, som var klokkeklare, som CD's ordfører selv udtrykte det, og som vi fuldt ud kan støtte.

Sagen er jo den, at med det forslag, man vedtog i juni måned, for et halvt år siden, påførte erhvervsministeren erhvervslivet store ekstra byrder af såvel administrativ som økonomisk karakter, uden at man fik løst arbejdsmiljøproblemerne.

Beregninger, som godt nok er foretaget af dem, som man fra Socialdemokratiets side kalder vores venner, nemlig DA, viser, at det vil koste virksomhederne hen ved 1 mia. kr. i ekstraomkostninger, og det alene til indførelse af administrationsordningen. Det kan man altid diskutere. Jeg synes også, det lyder lidt vel rigeligt med de påstande, der er kommet fra arbejdsgiverside, og det må man selvfølgelig tage med i drøftelserne.

Vi kan se af de svar, som arbejdsministeren har givet Arbejdsmarkedsudvalget, at hun regner med, at den skriftlige arbejdspladsvurdering fremover vil koste i størrelsesordenen 300 mio. kr. Det er en administrativ økonomisk byrde i en størrelsesorden, som vi ikke finder antagelig. Det betyder nemlig, at det danske erhvervsliv vil blive stillet endnu dårligere, end det allerede er tilfældet. Samtidig tror vi heller ikke på, at flere regler og mere bureaukrati vil føre til et bedre arbejdsmiljø, tværtimod.

Som allerede nævnt udgør arbejdspladsvurderingen kun et delelement i den samlede lov. Andre elementer som kravet om, at alle virksomheder med fem ansatte eller derover skal etablere en sikkerhedsorganisation, vil yderligere forøge byrderne og arbejdet i den enkelte virksomhed. Det samme vil kravet om en uges sikkerhedsuddannelse af alle sikkerhedsorganisationsmedlemmer og ikke at forglemme reglerne om en særlig godendelsesordning for BST'ere.

Samlet set medfører loven efter vores opfattelse en betydelig bureaukratisering af arbejdsmiljøområdet, samtidig med at den medfører flere omkostninger for erhvervslivet. Det kan vi ikke være med til, og det er derfor, vi har fremsat dette forslag.

Jeg synes, at når man kigger på det forløb, der var i foråret, var der nogle gode og konstruktive forhandlinger, hvor arbejdsministeren lagde meget positivt ud, men da vi så endelig

kom til snoren, kunne vi ikke nå til en afgørelse. Det er jo fair nok. Sådan er det politiske spil.

Vi fremlægger så her vores forslag til, hvordan vi synes, en kommende arbejdsmiljølovgivning skal se ud. Det er fair nok, at regeringen har en anden holdning, og det håber jeg da på, vi så kan diskutere ud fra den substans.

Sagen er jo den, at indtil nu har de enkelte virksomheder udarbejdet en arbejdspladsvurdering afhængig af bl.a. deres behov, størrelse og organisering, og til hjælp for dette arbejde har virksomhederne støttet sig til en række branchevejledninger, som er godkendt af Arbejdstilsynet. Virksomhederne har altså allerede i bredt omfang udarbejdet arbejdspladsvurderinger.

Med den nye lov vil disse stort set være ubrugelige, fordi loven nu kræver, at arbejdspladsvurderingerne skal indeholde helt specifikke elementer. Følgen af dette krav vil være, at metodefriheden i forbindelse med udarbejdelsen af APV'en vil være så begrænset, at store dele af det arbejde, der hidtil er udført, i bedste fald vil kunne bruges som erfaringsgrundlag og inspiration. Langt de fleste virksomheder skal altså starte helt forfra med at udarbejde arbejdspladsvurderinger. Det er igen en proces, som betyder øgede administrative og ressourcemæssige byrder.

Vi mener, at en arbejdspladsvurdering i stedet for skal udformes efter de konkrete forhold, der er på virksomhederne. Så sparer man også virksomheden for en masse unødigt dobbeltarbejde, fordi de i vid udstrækning kan bruge de allerede udarbejdede arbejdspladsvurderinger.

Jeg kan også se, at især reglerne om valg af sikkerhedsrepræsentanter, afholdelse af møder i sikkerhedsorganisationerne og den tvungne uddannelse af sikkerhedsorganisationsmedlemmer vil besværliggøre sikkerhedsarbejdet ikke mindst på mange mindre virksomheder.

For at sikre det fortsatte arbejde for et bedre arbejdsmiljø foreslår vi, at man rykker grænsen for, hvornår sikkerheds- og sundhedsarbejde skal organiseres på de enkelte virksomheder. Forslaget går i al sin enkelthed ud på, at grænsen rykkes tilbage til det, der var før lovgivningen. Kun på den måde undgår man, at de mindre virksomheder løber sur i det administrative arbejde, for det vil blot betyde, at sikkerhedsarbejdet hæmmes.

Vi synes også, at BST-apparatet trænger til yderligere liberalisering, til mere konkurrence og til mere fleksibilitet, og det vil vi også lægge

op til med dette forslag. Man skal som virksomhed frit kunne vælge, hvor man vil hente sin konsulentbistand.

Afslutningsvis vil jeg igen takke for bemærkningerne. Jeg håber på en god videre debat også i udvalget. Det fortjener både arbejdsmiljøet og virksomhederne.

Jeg skal også hilse fra Fremskridtspartiets ordfører og sige, at de kan støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Jeg skal med det samme udtrykke min deltagelse over for hr. Brian Mikkelsen. Jeg er ked af, at man i Det Konservative Folkeparti og i særdeleshed hr. Brian Mikkelsen lige pludselig er blevet så sart, at man ikke kan tåle en frisk og bramfri debat her i huset.

Det, der så kan undre mig – og det er også et spørgsmål til hr. Brian Mikkelsen – er: Hvert år rammes 50.000 mennesker af en ulykke på arbejdspladsen. Hvorfor udtrykker man ikke den samme sarthed over for dem? Her hjælper ingen kære mor. Det bærer den her debat tydeligt præg af.

Så er det ikke sådan, at jeg vil stå og referere fra forhandlinger, men det var nu mit klare indtryk, da vi sidste vinter startede forhandlingerne, at hr. Brian Mikkelsen kunne det hele og var parat til det hele, og at der egentlig ikke var de helt store hjørner og knaster i denne sag, indtil vi lige pludselig en dag opdagede en pressemeddelelse fra hr. Brian Mikkelsen, hvor han var drejet 180 grader. Vi forsøgte at få fat i hr. Brian Mikkelsen for at få en forklaring på det, men da var han rejst udenlands. Det er sagens kerne i det her, og så var der ellers drejet 180 grader i denne sag.

Hvem skal bære byrden? Der er ikke andre end dem, der laver ulykkerne, der skal bære byrden i den her sag. Det er erhvervslivet, der er ansvarlig for, at vi står i den situation, som vi gør, med omkostninger på over 25 mia. kr., og det er helt naturligt, at det er dér, regningen skal sendes til.

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

Jeg vil godt sige, selv om det er svært at hive sig helt op og være meget engageret nu på denne sene eftermiddag, at jeg under ingen omstændigheder vil blive ved med at acceptere, at den socialdemokratiske ordfører bliver ved med at pådutte os, at vi vil gøre mindre for

arbejdsmiljøet, og bliver ved med at henvise til de alt, alt for mange arbejdsulykker. Vi har blot en anden metode og en anden løsning på de problemer, og derfor kan vi ikke acceptere det. Jeg synes, det er dybt, dybt, dybt urimeligt.

Vi mener, at den måde, man bedst løser det her problem på, er i et samarbejde med arbejdsgiverne, med virksomhederne, og ikke ved at pålægge dem flere byrder.

Det er rigtigt, og det er ikke nogen hemmelighed, at jeg og Det Konservative Folkeparti troede meget på en aftale i foråret, rigtig meget. Der kom så en masse ting i vejen med hensyn til BST'en og med hensyn til APV'en, men jeg vil da ikke lægge skjul på, at vi var inde i et fantastisk godt forhandlingsforløb med en god tone også fra ministerens side, og det er blot ærgerligt, at det ikke blev til noget. Sådan er det.

Jeg vil altså ikke acceptere, at fordi vi har en anden løsning på det her problem, bekymrer vi os om ikke om ulykkerne. Vi tror på, at man bedst kan undgå ulykkerne ved f.eks. at liberalisere BST'en. Det er da en langt bedre måde at gøre det på, så man selv kan vælge, hvor man får den bedste løsning. Det kan jeg ikke se at man kan have noget imod.

Vi kan ikke forstå, at små virksomheder skal tvinges til at lave en arbejdspladsvurdering, som ikke hjælper noget. Vi kan heller ikke forstå, at man skal pådutte virksomhederne ekstra omkostninger for at få løst arbejdsmiljøproblemet. Det er ikke rimeligt, at man skal pådutte os disse ting.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Hr. Brian Mikkelsen vil gerne have det til at fremstå, som om Det Konservative Folkeparti er lige så optaget af arbejdsmiljø sagen, som regering er det. Det er nu ikke mit indtryk, vil jeg godt sige, for hvis det havde været tilfældet, var man jo kommet med et bud på en lovgivning, som sikrede et bedre arbejdsmiljø.

Her er der tale om, at man fra De Konservatives og Venstres side bare skruer tiden tilbage til før maj 1997 og kører tilbage til den, om jeg så må sige, gamle arbejdsmiljølov, bortset fra liberaliseringen af BST. Man skruer stort set loven tilbage, og det kan jo ikke være undgået hr. Brian Mikkelsens opmærksomhed, at det gamle lovgrundlag ikke gav os nogen sikkerhed for et godt arbejdsmiljø. Det vidner tallene jo om: 60.000 arbejdsskader om året, og 74 men-

nesker om året – det siger de seneste tal i hvert fald – dør af at gå på arbejde.

Jeg må sige, at jeg havde anerkendt, hvis Venstre og De Konservative havde et andet bud, men bare at skrue tiden tilbage til det gamle lovgrundlag, som i hvert fald har vist, at det ikke var tilstrækkeligt til at sikre et godt arbejdsmiljø, det har jeg meget svært ved at anerkende; men samarbejdet mellem arbejdsgiver og arbejdstager og virksomheden som krumtap er vi jo sådan set enige i.

Det har i hvert fald vist sig, og det er jo det, der har fungeret i 20 år med hundredtusindvis af mennesker, der er kommet til skade. Så man er jo nødt til at komme med et andet bud. Jeg havde oven i købet haft respekt for det, hvis man var kommet med et andet bud, men det gør man ikke – det gør man ikke. Derfor kan jeg ikke frigøre mig fra det billede af, at man faktisk ikke fra de pågældendes partiers side reelt er optaget af arbejdsmiljø sagen. Så havde man da gjort sig lidt andre anstrengelser end blot at være budbringer for Dansk Arbejdsgiverforening, som jo er stået af i denne sag, i hvert fald når det drejer sig om arbejdet i Arbejdsmiljørådet.

Poul Erik Dyrland (S):

Jeg er nødt til at sige til arbejdsministeren, at forslagsstillerne ikke er optaget af den her sag.

Hr. Brian Mikkelsen taler om, at de har en anden model. De har en anden metode til at løse de her problemer. Man vil skrue tiden tilbage, som arbejdsministeren var inde på. Venstre har gang på gang på denne her talerstol stået og sagt, at der ingen regler skal være, og skal der i det hele taget være nogen, så skal de være meget få.

Jamen det er jo bl.a. på baggrund af det nuværende regelsæt, som løbende er blevet ændret, og som i tidligere tider har været meget mere beskedent, at vi er nået i den situation, at antallet af arbejdsskader og arbejdsulykker er eskaleret til noget, der er helt uacceptabelt for dette samfund. Men det er det tilsyneladende ikke for Venstre og De Konservative, som finder, at det her er helt i orden. Og det fastholder jeg over for hr. Brian Mikkelsen, for beviset på det modsatte bliver ikke leveret.

Brian Mikkelsen (KF):

Normalt diskuterer man jo politik heroppe fra Folketingets talerstol, og man pådutter ikke hinanden holdninger. Så derfor vil jeg begrænse

mig til at sige til den socialdemokratiske ordfører og til arbejdsministeren, som er unødigt polemisk i denne her sag, at vi selvfølgelig vil have et bedre arbejdsmiljø. Vi bekymrer os meget om arbejdsmiljøet, og jeg kunne med lethed bruge de samme argumenter omvendt på arbejdsministeren og Socialdemokratiet, men vælger for arbejdsmiljøets skyld at koncentrere mig om substansen i det.

Vi har gentagne gange sagt, og vi prøver en gang til: Vi vil liberalisere BST-systemet, fordi vi tror på, at det vil gavne arbejdsmiljøet gevaldigt. Vi vil selvfølgelig også stille krav til virksomhederne og har ikke været imod at drøfte en arbejdspladsvurdering for større virksomheder – det kan være nødvendigt – og at der bliver ofret nogle flere penge på det. Men vores grundtese, vores grundholdning er den, at den eneste måde, man virkelig får løst arbejdsmiljøproblemet på, er selvfølgelig i et samspil mellem lønmodtagere og arbejdsgivere.

Hvis de to parter ikke er medspillere, så får man ikke løst nogen problemer. Så kan man lovgive nok så meget fra Folketingets side og sige nok så mange flotte ord fra Folketingets talerstol, men vi kommer ikke nogen vegne, og vi får ikke løst nogen problemer. Det gør man altså kun ved aktivt at få involveret de to parter og ikke ved at lægge ekstra byrder på den ene af dem.

Men lad os komme videre i diskussionen i Arbejdsmarkedsudvalget. Vi glæder os til det og håber da på, at det kan medføre et bedre arbejdsmiljø.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Formanden for Arbejdsmarkedsudvalget har meddelt mig, at udvalget i henhold til forretningsordenens § 12, stk. 4, har optaget forslag til lov om ændring af lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik og lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (Tilmelding af kontanthjælpsmodtagere, aktivering ved raskmelding) (Lovforslag nr. L 127) til fornyet udvalgsbehandling.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 16. december 1997, kl. 12.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Med hensyn til de øvrige møder i den kommende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 16.20
